

Naalakkersuisut fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tilslutter sig: Forslag til Anordning om ikrafttræden for Grønland af forskellige love om ændring af udlændingeloven og af forskellige love om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

Indledning

Med forslaget ændres udlændingeloven for første gang siden 2001. Der er tale om en række ændringer af overvejende teknisk karakter. Forslaget styrker kontrolmulighederne ved de ydre grænser samt kontrollen med adgangen til landet.

Baggrund

I forbindelse med udformning af forslaget samt et lignende forslag for Færøerne har en arbejdsgruppe været nedsat under ledelse af Udlændinge- og Integrationsministeriet med deltagelse af relevante myndigheder bl.a. med deltagelse af en række danske ministerier, herunder Justitsministeriet, Naalakkersuisut ved Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender, Færøernes regering og Rigspolitiet, herunder Grønlands Politi.

Arbejdsgruppens opgave har for det første været at udarbejde forslag til ændringer af udlændingeloven, med det formål at sikre rammerne for en fortsat effektiv grænsekontrol, samt sikre at der kan benyttes de samme arbejdsmetoder og systemer, som benyttes i Schengensamarbejdet.

For det andet har arbejdsgruppen set på en opdatering af regler i udlændingeloven, der styrker kontrollen med adgang til og ophold i landet.

Effektiv grænsekontrol og grænseovervågning

Forslaget lægger op til, der sikres en effektiv grænsekontrol og grænseovervågning af de ydre grænser ved at standarderne i Schengensamarbejdet følges.

Af artikel 5, stk. 2, i tiltrædelsesaftalen til Schengenkonventionen fremgår det, at der ikke udføres kontrol af personer, som rejser mellem på den ene side Færøerne og Grønland, og på den anden side de lande, der deltager i Schengensamarbejdet.

En forudsætning for ordningen er, at kontrollen ved Grønlands ydre grænser er effektiv, og myndighederne skal bl.a. kunne benytte it-værktøjerne Schengeninformationssystemet (SIS), EES-udrejsesystemet (EES) og visuminformationssystemet (VIS), som er fælles it-værktøjer for landene i Schengensamarbejdet.

Forslaget sikrer mulighed for benyttelse af disse it-værktøjer. Forslaget giver dermed de administrerende myndigheder mulighed for at overvåge og sikre de ydre grænser effektivt med de metoder som benyttes i Schengensamarbejdet.

Nærmere om it-værktøjerne EES-udrejsesystemet, Schengeninformationssystemet (SIS) og visuminformationssystemet (VIS).

Grænsekontrollen sikres bl.a. ved brug af EES-systemet, som er et indrejse- og udrejsesystem. Med systemet kan stempeling af rejsedokumenter for tredjelandstatsborgere erstattes af elektronisk registrering.

Den elektroniske registrering bidrager bl.a. til at sikre bedre kontrol med om personer har overholdt deres lovlige opholdsperioder. Systemet sikrer grænsevagterne opdaterede oplysninger om afslag på indrejse mm. Oplysningerne i EES-systemet skal bidrage til identifikation af tredjelandstatsborgere og bekæmpe identitetsvig og misbrug af rejsedokumenter, bl.a. ved brug af biometriske oplysninger. Systemet skal desuden bidrage til forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger. EES-systemet er beskrevet nærmere i resuméet, herunder i resuméets bilag 1a og bilag 1b.

Schengeninformationssystemet (SIS) er et andet fælles informationssystem, der er oprettet som led i Schengensamarbejdet. SIS giver immigrations-, politi, told- og retsmyndigheder i EU og de associerede Schengenlande adgang til elektronisk at indlæse og søge i oplysninger om indberetninger om personer og genstande.

Med forslaget tilføjes flere typer af indberetninger, der skal kunne indføres i SIS. Det drejer sig bl.a. om indberetninger om tilbagesendelsesafgørelser, forebyggende indberetninger om børn, der er i fare for at blive bortført af forældre, samt indberetning af fingeraftryk eller håndfladeaftryk til brug for efterforskning af alvorlige forbrydelser. SIS-informationssystemet er beskrevet nærmere i resuméet, herunder i resuméets bilag 1c.

Visuminformationssystemet (VIS) bruges til udveksling af oplysninger om visa til kortvarige ophold. VIS letter visumansøgningsprocedurerne og forebygger samtidig ”visumshopping,” fordi visummyndighederne i VIS kan kontrollere, om en anden stat i Schengensamarbejdet tidligere har registreret en ansøgning for den pågældende, ligesom man kan se baggrunden for et eventuelt tidligere afslag på visum eller baggrunden for en tidligere inddragelse af et visum.

Der kan bl.a. indlæses fingeraftryk og personfotoграфи i visuminformationssystemet (VIS). Det forbedrer mulighederne for at identificere den rejsende og forbedrer mulighederne for at forhindre anvendelse af falske dokumenter, hvor et visum søges benyttet af en anden person end den, der har fået visummet udstedt. På den måde bekæmpes svig og grænsekontrollen ved de ydre grænser lettes. Visuminformationssystemet (VIS) er nærmere beskrevet i resuméet, herunder i resuméets bilag 1e.

Yderligere opdateringer af udlændingeloven for at sikre en fortsat effektiv grænsekontrol

Udover at forslaget sikrer mulighed for at overvåge og sikre de ydre grænser effektivt efter standarderne i Schengensamarbejdet, så indeholder forslaget en række opdateringer af udlændingelovgivningen. Opdateringerne er på områder af betydning for kontrol med udlændinges indrejse og ophold og for bekæmpelse af illegal indvandring og grænseoverskridende kriminalitet.

Forslaget indeholder bl.a. skærpede regler om terrorismebekæmpelse, skærpede regler om udelukkelse fra og inddragelse af opholdstilladelser, skærpelse af reglerne om udvisning ved kriminalitet, og regler om udveksling af oplysninger mellem bl.a. udlændingemyndighederne, efterretningstjenesterne og anklagemyndigheden, samt skærpelse af regler om udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde, mv.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for Selvstyret i Grønland, da ansvaret for grænsekontrol af de ydre grænser fortsat ligger hos de danske myndigheder. Det må dog forventes, at forslaget vil medføre visse økonomiske konsekvenser for det danske justitsministerium, herunder Grønlands Politi, hvis størrelse dog ikke kan vurderes på nuværende tidspunkt.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv i Grønland. Det må dog forventes, at der vil være visse konsekvenser, som dog ikke kan vurderes på nuværende tidspunkt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet i Danmark har oplyst at de på baggrund af de hidtidige erfaringer med implementering af Schengenretsakterne i Danmark vurderer, at der forventeligt vil være mindre, ikke-væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv i Grønland.

Af mindre, ikke-væsentlige konsekvenser for det private erhvervsliv i Grønland er bl.a. de danske myndigheders behov for plads til at opstille udstyr til brug ved grænsekontrol ved grænseovergangssteder.

Af mindre økonomiske konsekvenser for det private erhvervsliv i Grønland, herunder selskaber med servicekontrakter med Selvstyret, kan nævnes, at enhver transportvirksomhed, der har bragt tredjelandstatsborgere til de ydre grænser ad luft- eller søvejen (eller over land), og som nægtes indrejse, er forpligtet til straks at tage ansvaret for de pågældendes videre færd. Transportørerne vil desuden være forpligtet til at lade sig registrere.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har oplyst, at vejledningsindsatsen allerede er påbegyndt, da der er udgivet grundige vejledninger om de nye regler for bl.a. transportører. Vejledningerne er sendt til Air Greenland i forbindelse med Udlændinge- og Integrationsministeriets udarbejdelse af forslaget.

I forbindelse med udarbejdelse af forslaget har Udlændinge- og Integrationsministeriet endvidere haft korrespondance med Air Greenland i januar-februar måned 2022. Korrespondancen omhandlede dels generelle spørgsmål fra Air Greenland om EES og ETIAS, og dels vejledning til Air Greenland herom.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for personer bosiddende i Grønland. De nuværende betingelser for indrejse og ophold i Schengenområdet vil således være uforandrede. Der udestår fortsat endelig afklaring af de administrative konsekvenser for tredjelandstatsborgere med opholdstilladelse i Grønland. Tredjelandstatsborgere (statsborgere fra andre lande end EU, Norden eller Schweiz) med opholdstilladelse i Grønland vil skulle være i besiddelse af en ETIAS-rejsetilladelse eller (hvis påkrævet) Schengenvisum. Der vil således for denne persongruppe være udgifter til betaling af et gebyr på 7 euro til behandling af en ETIAS-ansøgning. Gebyrets størrelse kan efter behov tilpasses under hensyntagen til de påløbne omkostninger. En ETIAS-rejsetilladelse vil være gyldig i tre år eller indtil udløbet af gyldigheden af det rejsedokument, der blev registreret i forbindelse med ansøgningen.

Høring

Forslaget har været i høring på Naalakkersuisuts høringsportal i perioden 9. januar 2023 til 9. februar 2023. Forslaget har desuden været sendt i direkte høring interne og eksterne interessenter. Der er modtaget et høringssvar fra Grønlands Erhverv, som skriver:

”Med den udvikling der er sket i den grænseoverskridende kriminalitet, finder GE de tiltag, der igennem de sidste år er vedtaget i form af EU-forordninger af væsentlig betydning for Schengensamarbejdet, for nødvendige.

GE finder det derfor essentielt, at Grønland – på trods af sin manglende tiltrædelse af Schengenkonventionen – følger den udvikling, som det internationale samarbejde munder ud i i relation til foranstaltninger, der søger at beskytte de deltagende nationer i dette samarbejde.

Det er derfor GEs vurdering, at Grønland bør tilslutte sig ikrafttrædelsen af lovforslagene, der er fremsendt i høring.”

I forbindelse med udarbejdelse af anordningen samt udarbejdelse af en tilsvarende anordning for Færøerne har der som nævnt været nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af en række danske ministerier, Naalakkersuisut, Grønlands Politi med flere.

Endelig har Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyst, at de har været i dialog med Air Greenland omkring forslagets betydning for Air Greenlands aktiviteter.

Bilag

1. Forslag til Anordning om ikrafttræden for Grønland af forskellige love om ændring af udlændingeloven og af forskellige love om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen
2. Resumé af Forslag til Anordning om ikrafttræden for Grønland af forskellige love om ændring af udlændingeloven og af forskellige love om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen